

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 252 | Tarih 14-20 Nisan

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 45 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

14 Nisan: İki çocuk annesi Türkan Alemdar, AİHM'in terör suçlamaları için yetersiz bulduğu delillere rağmen, ByLock mesajlaşma uygulamasını kullanmak ve 2014'teki bir protestoya katılmak gibi faaliyetlere dayanarak Gülen hareketi ile bağlantılı olduğu iddiasıyla 19 aylık oğluyla birlikte Eskişehir'de cezaevine gönderildi.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınamadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

16 Nisan: İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun gözaltına alınmasına karşı düzenlenen protestolara katılan üniversite öğrencileri, devlet tarafından işletilen KYK yurtlarından çıkarılma tehditleriyle karşı karşıya.

17 Nisan: Bursa'da iki lise öğrencisi, tutuklu akranlarının serbest bırakılmasını talep eden bir basın açıklamasına katıldıktan sonra gözaltına alındı.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

14 Nisan: Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın talebi üzerine, ulusal güvenlik gerekçe göstererek popüler bağımsız haber hesapları BPT (1 milyondan fazla takipçi), Boşuna Tıklama (1 milyondan fazla takipçi) ve Zam Haber'e (yaklaşık 800.000 takipçi) X üzerinden erişimin engellenmesine karar verildi.

16 Nisan: Araştırmacı gazeteci Bahadır Özgür, 2022 kitap fuarında mafya lideri Sedat Peker'in iddialarıyla ilgili bir panelde devlete hakaret ettiği iddiasıyla üç ay ertelenmiş hapis cezası aldı.

17 Nisan: Bluesky, mahkeme kararları ve muhtemelen hükümet baskısı üzerine Türkiye'deki 72 hesaba ve bir gönderiye erişimi kısıtladı.

17 Nisan: Hükümet yanlısı gazeteci Rasim Ozan Kütahyalı, hükümetin CHP'nin kontrolünü ele geçireceğini ve iki belediyesine baskın yapacağını iddia ettikten sonra yanlış bilgi yaydığı gerekçesiyle gözaltına alındı.

17 Nisan: Türkiye'nin istihbarat servisi ile bağlantılı olduğu iddia edilen tehditler nedeniyle Almanya'da 7/24 polis koruması altında yaşayan sürgündeki Türk gazeteci

Cevheri Güven, devam eden taciz, gözetim ve YouTube içeriğinin algoritmik olarak hedef alınmasına rağmen yolsuzluk ve devlet istismarını ifşa etmeye kararlı olduğunu söyledi.

18 Nisan: Gazeteci Furkan Karabay offshore servet iddialarına atıfta bulunan bir YouTube röportajında Cumhurbaşkanı Erdoğan ve çocuklarına hakaret ettiği iddiasıyla iki yıl ertelenmiş hapis cezasına çarptırıldı.

İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI

17 Nisan: Tanınmış hak savunucusu ve 2019 Avukatlar İçin Avukat Ödülü sahibi avukat Selçuk Kozağaçlı, savcının itirazı ve tartışmalı bir cezaevi kurulu kararının ardından cezaevinden tahliye edildikten sadece 24 saat sonra yeniden tutuklandı.

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HUKUK DEVLETİ

17 Nisan: CHP'li Beşiktaş Belediyesi'ne yönelik soruşturma kapsamında aralarında Belediye Başkan Yardımcısı Ali Rıza Yılmaz'ın da bulunduğu 12 yetkili gözaltına alındı.

19 Nisan: CHP'li belediyelere yönelik devam eden soruşturmalar kapsamında eski Devrek Belediye Başkanı Çetin Bozkurt ve yedi kişi yolsuzluk soruşturması gerekçesiyle gözaltına aldı.

KÜRT AZINLIK

15 Nisan: Kürt gazeteci Hayri Demir, Suriye'nin kuzeyinde yaptığı çalışmalardan elde ettiği materyalleri de içeren kanıtlara dayanarak, yaptığı haberler ve sosyal medya paylaşımları yoluyla 'terör propagandası yapmak' suçundan yaklaşık üç yıl hapis cezasına çarptırıldı.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

14 Nisan: Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı "diktatör" olarak niteleyen bir protesto pankartı taşıdığı için İstanbul'da tutuklanan kronik hasta öğrenci Esila Ayık'ın cezaevinde temel ilaçlarına erişimi engellendi.

15 Nisan: Avrupa Konseyi İşkence Önleme Komitesi, İstanbul Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun 19 Mart'ta tutuklanmasının ardından toplu gözaltılar sırasında kötü muamele iddialarını ve polis istismarı, cezaevi koşulları ve siyasi amaçlı baskıya ilişkin artan endişeleri araştırmak

üzere 7-11 Nisan tarihleri arasında Türkiye'ye resen bir ziyaret gerçekleştirdi.

16 Nisan: Doktorların 3. evre kanser teşhisi nedeniyle cezasının ertelenmesi tavsiyesine rağmen, cezaevi yetkililerinin Gülen hareketi ile bağlantılı olduğu iddiasıyla mahkum edilen Gülten Nene'yi Adli Tıp Kurumu (ATK)'na sevk etmemektedir.

KADIN HAKLARI

14 Nisan: Sağlık Bakanlığı'nın kampanyası çerçevesinde Sivassporlu oyuncuların maç öncesi açtığı doğal doğumu teşvik eden pankart, kadınların üreme özerkliğine cinsiyetçi bir müdahale olarak kınayan kadın hakları grupları ve muhalefet figürleri tarafından ülke çapında tepkiyle karşılandı.